

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrških in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obajno izdanje stane: za jeden mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.— za vse leto . . . 12.— „ „ „ 18.—

Naročnine je plačevati naprej na naročbe brez priloge naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 n. b., izven Trsta po 4 n. b.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navedenih vrstic. Poslana osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu alica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Namerno, reklamacije in oglase sprejema uredništvo alica Molino picolo št. 3. II. nadst. Naročnine in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklamacije se proste poštnino.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„7 edinosti je moč“.

V pojasnilo

Iz Gorice, 23. februarja.

V članku „Res Gorizienses“ v št. 22. našega cenjenega lista, sti me v oči zbudile posebno dve trditvi, kateri niste nikakor oprti na resnice. Prva se glasi: „Za povzdigo kmetijstva se je dosihdob v Soški dolini, uprav predestinovanosti zlasti za živinorejo, mlekarstvo in sadjarstvo, storilo toliko, kakor nič“; druga pa: „saj dežela niti jednega plemenskega bika ne premore za zboljšanje naše živine“.

Kakor odbornik kmetijskega društva, katero ima po svojih pravilih in kakor organ kmetijskega ministerstva nalogo, da skrbi za napredek in razvoj kmetijstva v deželi, smatram si v dolžnost, objaviti resnici v čast naslednja pojasnila:

Že skoro 30 let posvečuje kmetijsko društvo svojo posebno skrb povzdigi živinoreje na Gorškem sploh in posebno na Tolminskem. S početka je izpodbujala živinorejce s podeljevanjem daril za najlepšo živino in je v ta namen prirejalo razstave živine. A to sredstvo ni bilo izdatno; spoznalo se je, da treba v domači živini osvežiti kri s pomočjo čistokrvnih bikov. In od tistih dob se uvajajo vsako tretje leto belanski plemenjaki na Tolminsko, unterwaldonski na Kras, Vipavsko in v Brdo in feiburški na deželno ravan. V teku zadnjih dvajsetih let se je potrosilo nad 52.000 gl. za nakup čistokrvnih bikov; od teh je prišlo na gorske okraje nad 16.000 gl. in za tekoče leto je zopet dovoljena državna podpora 4000 gl. za nakup belancev, ki se porazdelé po naših gorah po jako ugodnih pogojih. —

Dosedanji uspeh je v vseh okrajih očividna in tudi na Tolminskem ga vidi, kdor ga hoče videti. — Ko je lansko leto c. kr. mlekarški nadzornik iz ministerstva za poljedelstvo, gosp. Vincenc Charousech na Tolminskem, je na mah spoznal uspehe križanja domače živine s čistokrvnimi belanci.

Nekoliko se je pred leti poskusilo storiti tudi za zboljšanje domačih ovac in za povzdigo reje prašičev in tudi letos dobimo za Tolminsko neko-

liko podpore v zadnje omenjeno svrhu, ker so se gorjani za to oglašili in je kmetijsko društvo rado- voljno pedpiralo njih željo.

Že od leta 1871 naprej podpira naše društvo leto za letom prav izdatno napredek in razvoj mlekarstva in sirarstva na Tolminskem. Najprej je izpodbujalo ustanovitev prvega mlekarkega društva v Polubliju; potem je privabilo sirarskega veščaka Tomaz Hitzla iz Švice in pod njegovim vodstvom se je uravnala uzorna planina Razor, za katero je vlada po posredovanji našega društva dovolila prav obilne podpore. Izgled Poljubincev je dobrodejno vplival na druge živinorejske kraje in od tiste dobe so se začele ustanovljati mlekar- ske in sirarske zadr. na Tolminskem; do današnjega dne jih je že 24, med temi nekatera društva registrovane obrtne tvrdhe z omejenim poročtvom. Hitzov učenec, g. J. Leban, pa je od kmetijskega društva postavljen, da hodi od mlekarnice do mlekarnice, stana do stana, da poučuje in razka- zuje ter po svoje povspesuje mlekarški napredek.

V minulih 20 letih je kmetijsko društvo iz- prosilo in razdelilo 14.241 gl. državnih podpor v prosep mlekarstva in sirarstva na Tolminskem. Za tekoče leto je kmet. ministerstvo dovolilo v ta namen zopet 1200 gl., ki se porazdelé med 4 zadruge za nakup mlekarke in sirarske oprave. Stvar napreduje in vidijo in čutijo se ugodni nasledki.

Zdaj se z državnimi in deželnimi podporami deležita dva razumna mlada moža s Tolminskega mlekarkega in sirarskega tečaja na znanem kme- tijskem zavodu v St. Michele na Tirolskem in za- našati se smemo, da se po njima še bolj pospeši mlekarška obrt v naših gorah.

Dalje izpodbujajo in podpira naše društvo usta- novitev sadjarskih društev; — na Tolminskem so že nekatera in zlasti ona v Tolminu razvija prav čvrsto delavnost. Lani se je v našem društvu usta- novil poseben sadjarski odbor, kateri se prav in- tenzivno bavi s svojo važno nalogo. Mej drugim se je po njegovem nasvetu povabil sadjarski st o- kovnjak prof. Mađer v deželo, kateri je pregledal in pretehtal vse tukajšnje razmere ter podal kmet.

pričela z igranjem na glasovirju. Radi tega je dva- krat na teden prihajala k njej ga. Dobsonova, brdka, sentimentalna plavalaska, da jo je pončevala od dvanajstih do jedne popoldne. V tej tihoti na so- sednjih dvoriščih so se glasili ti trdovratno zate- govani a in o, vedno z nova pričenjajoči se pri odprtem oknu, kakor da je iz tovarne nastalo vzgojevališče.

In res se je tam vadila šolarica, neizkušena, nemirna dušica, polna neznanh želj, kateri je bilo treba še vsega učiti se in vse izkusiti, da postane prava žena. Seveda se je njena častiteljnost za- dovoljevala s površnostjo:

„Klara Fromontova igra na klavirju, jaz pa se učim petja.. Imajo je za elegantno, odlično damo — tudi jaz hočem biti taka“.

Ne da bi jeden hip mislila na ozbiljneje u- čenje, je letala ves svoj čas okoli prodajalnic in založnikov:

„Kaj se bode nosilo to zimo?.. Njen duh je bil navezan na gizdo razstavnih oken, na tisto, kar mimogredeče bode v oči.

Od ponarejenih biserjev, s katerimi se je tako dolgo bavila, prijelo se je bilo nekaj njenih prstov, nekaj umetne biserne matice, puble krhko-

društvu obširno poročilo o svojih poizvedbah in predlogih v prosep našega sadjarstva. Po Made- jervih zares izvrstnih nasvetih hoče zdaj naše dru- štvo dalje delovati v dosego hvaležne svrhe.

Naj tu le mimogrede omenim, da je kmetij- sko društvo o svojem česu doseglo znamenito drž. podporo za izmočirenje ravani med Kobaridom in Staroselom, torej za podjetje, katero je v kmetij- skem in zdravstvenem oziru neprecenljive vredno- sti za vso dotično pokrajino.

Za kmetijski poduk se je tudi mnogo skrbelo in se skrbi še dandanes. Deželna kmetijska šola je vedno odprta mladenišem vseh strani naše de- žele; vsako leto se prirejajo poučni kmetijski te- čajji za ljudske učitelje, kateri naj bi potem dalje širili kmetijske vede. Prirejajo se pa tudi praktični tečajji za kmetovalce, da se vadijo v cepljenji trt, dreves itd. Učitelj naših kmetijskih šol: Ž-pič, Povše, Kramar, Dominko so imeli po deželi že mnogo predavanj o živoreji, sadjereji, pravilni gno- jitvi, o umetnih gnojih in vseh drugih panogah kmetijstva. Tudi na c. kr. kmetijskem poskuševališču v Gorici se prirejajo pogostoma poučni kmetijski tečajji in se podeljuje podpore kmetovalcem, da se olajša deležba.

Nedavno je kmetijsko društvo poslalo na Tolminsko in brezplačno porazdelilo med razumne kmetovalce — tudi nedruštveni e — precejšno množico umetnih gnojil, da se poskušuje delajo tudi na tem prevažnem polji naprednega kmetijstva.

In še marsikaj drugega se je naredilo in se dela na tem polji, a o uspehih velja to, kar o rašči trave: nihče ne vidi trave rasti, raste pa vendar in daje o svojem času pridelek. — Gosp. pisatelj članka „Res Gorizienses“, najbrže ni videl naše deželne kmetijsko-gospodarske razstave leta 1891. Tam je bila tudi tolminska strau prav dostojno zastopana po svoji govedi, svojih mlekarških in si- rarskih pridekih in izdelkih, po svojem sadju itd. in lepo število častnih priznanj je po končani razstavi rešalo na Tolminsko — v dokaz, da ni res, da se ni za povzdigo kmetijstva v Soški dolini sto- rilo toliko, kakor nič in da nima dežela niti jed- nega plemenjaka za zboljšanje domače živine.

sti in površne bliščobe. Da, ona sama je bila okro- gel, svetel, lepo udelan steklen biser, ki je mo- gel biti po vseči priproščini in vsakdanjosti; Klara Fromontova pa je bila pravi biser bogatega in pri tem tihega sijaja, in ta razlika se je pokazala o- čitno, ako ju je človek videl skupaj. Takoj je lah- ko uganil, da je bila jedna vedno, od mladih nog, biser, pravi mali biser, stvorjen iz prvih ličnosti in posebnosti, kateri sta naredili iz nje redko in dra- goceno stvar. Druga pa je bila pravo pariško delo, izdelek velikega juvelirja Pariza, ki razpolaga s tisočinami mičnih, leskečih, a malo trpežnih, slabo sestavljenih in slabo zvezanih migljotin, pravi prav- cati izdelek malotrštva, h kateremu je spadala ona.

Pred vsem pa je bila Sidonija prijateljici svoji nevoščljiva zaradi otroka, lepo nališpane pu- čike, obdane s trakovi od zagrinjaj njene zibeli pa do čepice njene dojnice. A pri tem ni mislila na sladke dolžnosti, ki zahtevajo toliko potrpljenja in samozatajevanja, na dolgo, trudapolno uspanje, nasmehljanje kakor roža svežih otročjih očij, kadar se predrami. Ne, ona je v otroku videla samo iz- prehod: valeča se oblačilca in dolga peresa, v cestnih gnečah mahajoča za mladimi materami, to je vendar kaj lepo videti! (Pride š.)

PODLISTEK

Fromont mlajši & Risler starši.

ROMAN.

— Francoski spisal Alphonse Daudet, preložil Al. B. —

Tudi Sidonija je šla često od doma. Večkrat je voz Fromonta mlajšega, drdraje zvečer skozi vežo, prisilil gospo Rislerjevo, vračajočo se ravno v najfinejši toaleti z dolgih promenad po mestu, da je naglo stopila v stran. Boulevard, razstave v oknih, posamezna nakupovanja, o katerih je izbi- rala dolgo, hoteča korenito okusiti slast kupovanja, so jo zadržavala še tako pozno zunaj hiše. Potem sta se v stolbišču pozdravila ter se hladno pogle- dala. Georges je naglo stopil v svoje stanovanje kakor v kako približališče in tam je nemir, ki se ga je lotil iznenaša, skrtil za poljubi, s katerimi je obsipal nasproti držanega mu otroka.

Sidonija pa je bila, kakor da se ničesar več ne spominja in le zaničuje ta strahopetni, omah- ljivi značaj. Sicer pa je imela drugih skrbi.

Njen soprog je dal postaviti klavir med o- knoma v rudečem salonu.

Po dolgem omahovanju je sklenila, učiti se petja, ker se jej je zdelo že malo prepozno, da bi

Delalo se je, dela se in se bo, in uspeh bo gotov in čedalje očitnejši, če bo tudi ljudstvo samo sodelovalo v svojo korist in če je domače razumnostvo v tem podpiralo, če ne zdrugim, vsaj z dobrim svetom. E. Klavžar.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 26. februarja 1897.

Državnozborske volitve. Po dani obljubi pričujemo tu dopis, došel nam o dogodkih v Labinju:

„Morda izveste od druge strani kaj natančnejega o volitvi za V. kurijo v Labinju, ki se je vršila tam dne 23. t. m. Borba je imela biti med hrvatsko in italijansko stranko. Meščani labinjski so že za rano v jutro zasedli občinski urad in vse prostore istega; to je: dvorano, hodnike in stopnjice. A tudi ulico široko, le dva metra, so zasedli stari in mladi.

Ljudje, prihajajoči od sv. Lovrenca Skitare, Ravne, sv. Marina, Dolge Luke, Ripende, doljnega in gornjega Rabca in od Kosov, so se morali ustaviti na mali „piazzetti“. Tu jih je ustavila sila, da niso mogli naprej v gori imenovano ozko ulico. Pet korakov dalje so pa stali meščani, trdno sklenjeni rama ob rami, da se nikdo ni mogel približati stopnicam, ki vodijo v občinski urad.

Minola je jedna ura, minoli sti dve, — in nijednega naših niso klicali na volišče. Ljudje so jeli povpraševati jeden drugega, kaj je to, da volilni čin prav nič ne gre izpod rok. Znamenito je tudi to, da onih meščanov, ki so že glasovali, je le redkokateri ostavil občinsko poslopje. Vsi so ostajali notri.

Slednjič so sklenili naši možje — do 900 jih je bilo —, da odidejo na občinski urad poizvedovat, po kakem načinu in redu so prav za prav vrši volitev. Toda labinjski meščani niso pustili do stopnjic nijednega naših voditeljev, stisnili so rama ob rama in jednoglasno so nas zasmehovali: „Prosim čakajte, kdor prej pride, prej melje; prvi smo mi, potem pa pridete vi na vrsto!“

Mi smo bili ogorčeni, kajti slutili smo takoj, kaj namerujejo gospoda: zabraniti nam volitev. Bil smo v mučnem položaju: ali naj rabimo silo, ali naj se odrečemo svojemu pravu — 900 državljanov naj bi se odrekli svojemu pravu zato, ker so tako hoteli laška gospoda!!

To je nezaslišano. Mesto da bi pustili glasovati prej ke mogoče ravno te vnanje volilce, došle po dve, tri in štiri ure daleč. Ves dan so morali stati na nogah, utrujeni do skrajnosti, brez jedi in brez pijače. In sedaj naj bi čakali, da zvrše popred meščani! Morali bi ostati tam vso noč, pod milim nebom, utrujeni, lačni in žeji. Vso noč pravimo, kajti volilni čin se je vršil tako počasi, da dopoldne je glasovala komaj ena četrtina meščanov. Namen tej počasnosti je bil jasen: utruditi naše ljudi, ki naj bi potem, naveličani čakanja, odšli resignirano domov. Dobro so računali: našim ljudem je bilo res nemogoče, da bi, v stanju, v kakoršnem so bili, čakali v pozno noč. A noč ima svojo posebno moč o volitvah v Istri! Kdo bi odgovarjal za eventualno nesrečo? In nesreča, velika nesreča bi se bila dogodila prav gotovo. Nevarnost je bila torej eminentna.

Sleherni pametni človek mora sprevideti, da onim, ki so v mestu, na svojih domovih, je lahko čakati makari vso noč; drugače je onim, ki so pod milim nebom, tri štiri ure daleč od doma.

Videči torej fiao proračunjeni načina volitve; videči, da niti misliti ni na to, da bi pred kasno nočjo prišli na vrsto; videči, da nas ne puste k volitvi ni po abecedniku, ni po občinah; videči, da so vse prodajalnice zaprte, da se torej ne moremo preskrbeti niti z najpotrebnejim: smo bili na jasnem, da nam najbrže ne preostane drugega: nego oditi domov ter apelovati do nje, kateri je dolžnost biti zaščitnica zakonov — do pravicoljubja slavne vlade!

Ako so videli, da jeden dan ne zadošča za toliko množino volilcev, zakaj niso odredili dva dni: jeden dan za mesto, drugi dan za vnanje volilce? Ne pa tako: klicati ljudi od štiri ure daleč in potem jih ne pustiti k volitvi!! Ali naj siromašno ljudstvo dva dni zaporedoma dela tako dolgo pot?!

No, naši so se vendar še odločili, da pojdejo h komisarju, da se pritožijo pri njem. Toda zastoj je bilo: živi zid meščanov jih ni pustil niti

do stopnje! Potem so sklenili naši, da brzojavijo o stvari na kompetentno stran. Med tem je bil obveščen tudi komisar o stvari, ki je pozval naše, naj pošljejo koga k njemu. In res so odšli trije naši v spremstvu orehnikov na občinski urad. Toda kmalu so se vrnili z zadržkom: da je absolutno nemogoče, da bi naši prišli do volitve še isti dan. Ker so videli torej naši ljudje, da absolutno ni možno priti do glasovanja, odšli so vsak na svoj dom. Do 900 volilcev ni moglo izvršiti svoje državljanske pravice. Tako se je dogodilo v Labinju v Istri dne 24. februarja 1897. leta po Kristosovem rojstvu, v dobi kulture, napredka in konstitucije!!!

To, kar se je dogodilo tega znamenitega dne, služilo bo v pouk nam vsem. Med nami pa je bil le jeden glas: V Labinj nikdar več — na vsaki drugi kraj, dá, a v Labinj ne!

Občinsko poslopje v Labinju ima poleg glavnih vrat še dva druga uhoda, skozi katera lahko prihajajo in odhajajo ljudje, ne da bi kdo znal zanje. Mi vemo, kaj pomenja to. To poslopje je vstvarjeno kakor navlašč za — nepravilnosti, da ne rečemo hujšega.

Glasovali so torej sami Italijani in njih volilni možje so bili seveda izvoljeni jednoglasno. Par sto volilcev je glasovalo, če so bili tudi res vsi dobri in zakoniti, na čemer pa dvomimo. Nas pa je bilo 900!

Taka volitev ne more biti zakonita. V imenu naših državljanskih pravic, v imenu krščanske morale prosimo slavno vlado, naj da zadoščenja zakonu in pravnemu čutu našega ljudstva s tem, da razpiše novo volitev.

Demonstracija dunajskih dijakov v proslavo Grške. Vseučilišniki grške narodnosti, obiskujoči dunajsko univerzo, priredili so pred večerašnjem hrupno demonstracijo v proslavo svoje domovine. Demonstrantom so se pridružili tudi dijaki drugih narodnosti, sosebno Slovani. Kakih 300 dijakov se je zbralo v vseučilišni auli, da se posvetujejo, kako naj se vede akademiška mladež nasproti krečanskemu vprašanju. Hoteli so zborovati v jedni dvorani vseučilišča, toda rektor je to zabranil, naglasivši, da ne more dopustiti, da bi v vseučilišnem poslopju bila politiška zborovanja. Dijaki so šli potem v sprevodu na ulico, pred grški konzulat. Kričali so med potjo in pred konzulatom: „Živela Grška! Živela Kreta! Doli s Turčijo!“ Mnežica je vedno naraščala. Polcija je velikim trudom razgnala demonstrante. Tri kolvodje so zaprli.

Avstrijska vojna eskadra pred Kreto. Doslej je imela naša država pred Kreto samo dve vojni ladiji: „Kaiserin u. Königin Maria Theresia“ in „Sebenico“. Dne 23. t. m. pa se je pridružila tema ladijama eskadra, sestoječa iz 5 vojnih ladij. Le-te so: oklopnica „Erzherzogin Stephanie“, ladija za lov na torpede „Satellit“ in torpedovke „Sperber“, „Elster“ in Kibitz“.

Položaj na Kreti. Včeraj je prinesel brzojav velevažno izjavo grške krone gledé Kreta. Ta brzojavka slove: London. „Office Reuter poroča iz Aten: Kralj in vlada sta izjavila, da nikakor ne moreta odstopiti od storjenih odbredob, kajti podpira ju vsa Grška.

Iz Kaneje javljajo: Vseh 6 peveljnikov evropskih eskader je izdalo proklamacijo, s katero javljajo, da so okupacijo razširili na zaliv Suda, na dolino, nahajajočo se med Akrotirijem, Alepo in Kanejo ter da se silo zatro vsaki sovražen pojav.

Zajedno so izdali proklamacijo prebivalstvu Kreta, v kateri izjavljajo, da svrha okupacije od strani vojakov evropskih držav je ta, da vzdržujejo red, dokler se definitivno reši krečansko vprašanje. Zajedno naglašajo, da imajo nalog od svojih vlad, zabraniti boj med kristjani in Turki.

Različne vesti.

Volilcem I. okraja priporočamo, da zapisejo razločno na glasovnice: Ivan Nabergoj pok. Andreja. To je potrebno ker je jeden sinov kandidata istega imena in tudi volilec.

Volilce IV. okraja polagamo na srce, da razločno napišejo na glasovnice: Fran Dollenz od Josipa.

Odhod Nj. Vel. cesarja na Cap S. Martin je definitivno določen na prihodnji ponedeljek.

Okoličanom zadnja beseda. Na drugem mestu pričujemo poročila, kako grozno divjajo nasprot-

niki po vsej okolici. Najsrdejeja je menda agitacija v VI. okraju in I. okraju. Naši zaupniki nam poročajo soglasno, da takega divjajstva, takega pijančevanja še niso videli, kakoršno je letos v I. in VI. okraju. Okoličani: roko na srce, in vprašajte svojo vest, ali more biti poštena stvar, za katero se dela toli gausnimi sredstvi?! Ne, ne more biti. Ampak peklenska stvar mora biti, za katero se rabijo peklenska sredstva. In da so res to peklenska — sredstva, priča dejstvo, da se ista boje belega dne, kajti agitacija nasprotnikov se vrši le po noči, v temi, ko spe mirni in pošteni ljudje.

Okoličan, ki še kaj drži na svoje dobro ime, okoličan, ki čuti v sebi človeško vrednost in dostojanstvo, okoličan, ki hoče jasnim licem gledati v svet: tak okoličan ne pojde z opisano družbo.

Kako drugače smo nastopali mi v vsej tej volilni borbi! Mi smo nastopali na javnih shodih; brez strahu in brez ovinkov smo povedali, kaj hočemo, kaka so naši nameni! Zakaj niso oni delali tako? Zakaj rujejo le po noči, in po temnih kotih? Zakaj ta razlika v postopanju med nami in njimi?!

Je lahko uganiti to. Naši možje so nastopali javno, ker imajo čisto vest, ker imajo zavest, da ničesar ne iščejo zase, ampak vse le za volilce. Oni pa ne nastopajo odkrito, ker ne smejo izdati, kar v resnici hočejo. Kajti, ako bi ljudstvo videlo jasno, vzelo bi metlo v roko in poglalo bi agitatorje laške daleč od svojega praga.

Kar vas je poštenih okoličanov, kar vas je, ki čutite, da ste ljudje, in ne živina, ki se kupuje in prodaja, kar vas je, ki ljubite še kri, ki se vam pretaka po žilah, častitljivo kri starih okoličanov, kar vas je, ki hočete obraniti sveto zapuščeno svojih pradedov: združite se jutri v trdno falango, močan jez, ob kateri naj se razbije peneče nasprotno valovje in da zmaga pravična domača stvar nad uplivom neprijateljskega tujinstva!

Vsaki bodi na svojem mestu, vsakdo vrši svojo dolžnost, da pod ukupne zastavo zapustimo volišče kakor — zmagovalci!

Iz V. okraja nam pišejo: Volilci! Napočili so nam hudi in dobri časi. Hudi, ker nasprotni agitatorji letajo po okolici in nam priporočajo take kandidate, ki niso naše narodnosti in našega mišljenja. Ako bi bili ti kandidate res naši prijatelji, ne bi zmirjali vas okoličanov o vsaki priliki s „ščavi“; ampak spoštovali bi nas in naš materini jezik. Ali mi smo jim trn v peti in radi bi nas utopili v žlici vode. Kako bi naj izročili svoje zsupanje takim ljudem! Ne moremo in ne moremo.

Z druge strani pa so prišli tudi dobri časi, kajti nasprotniki so nas prisilili, da smo se jeli združevati, kar nas je poštenih, da si izvolimo moža, kateri čuti z nami in ki bo zagovarjal naše pravice. Mi plačujemo davke istotako kakor Italijani. Mi dajemo vojake istotako kakor oni. Zato moramo imeti pravice kakor jih imajo Italijani. Za te pravice moramo nastopiti kakor jeden mož in nikdo naj se ne da zavesti od pristašev nasprotne stranke! Ti pristaši gledajo na svojo in ne na vašo korist. Rodoljub.

Iz VI. okraja nam pišejo: Take agitacije ni še bilo od nasprotne stranke, od kar obstoji ta okraj. Nasprotniki se poslužujejo vseh sredstev, da bi zmagali. Vse noči ne dajo pokoja mirnim ljudem, vsi magistratni organi tavajo okrog in okrog in strašijo ljudstvo in silijo je, da mora voliti njih izvoljenca. Poljski čuvaji raznašajo po hišah pisma, ki prihajajo iz urada proseškega gubernerja. V teh pismih pa so priviti listi z napisom: „Prijatelji! Glasujte zložni za Vašega poslanca Giacomo Cumar“. Takih listov prilepili so minolo noč na stotine po hišah. Giacomo Cumar pa hodi skraj vsaki dan v Sv. Križ in na Kontovelj. Okolo njega se zbirajo najeti kričači, kateri upijejo in razbijajo, da ni več podobno človeškemu ravnanju, da se nam gnusi! Tako družbo ima torej nasprotna stranka za seboj; lepa čast zanjo! Lep mir, lepo izobrazbe nam donaša gospoda iz mesta! Le tako naprej, gospoda, videli bode, kakšen sad obrodi vaše seme. Pripisovati imeli bode sami sebi posledice, ki utegnejo nastati takim vašim hujskanjem in draženjem. Pu tite vendar okolice v miru tadi o volilnih časih, kakor jo navadno puščate o drugih prilikah, ko bi trebalo pomagati okoličanom. Čemu begate naše ljudstvo? Je-li te

Najnovije vijesti i brzojavi o izborih za carevinsko vieće.

Izbori fiducijara za V. kuriju.

I. Politički kotar Volosko:

U ovom kotaru preostala je bila još jedina občina Podgrad, da izabere fiducijare u V. kuriji.

1. *Občina Podgrad* bijaše podijeljena u četiri sekcije, i to:

a) *Vele Mune* birale su dne 25. t. mj. jednoglasno 4 naša čestita fiducijara. Glasovalo je u svemu 160 birača.

b) *Hrušica* izabrala je jednoglasno 4 naša dična fiducijara. Glasovalo je 181 birača.

c) *Podgrad* je izabrao sa 231 glasova 4 naša narodna fiducijara. Izbor taj bio bi jednoglasan, da se nije hotio ovjekovječiti g. *Mate Brajša*, pisar kod bilježnika g. *Dubrovića* tim, da je jedini glasovao proti poštenim narodnim predloženicom. Da nam nije ovu viest priobćila pouzdana osoba, nebismo njoj bili nikako mogli povjerovati, premda smo poslednjih godina koješta čuli o g. Brajši ali, da će pasti toli nisko, kao što je pao jedan *Krstić* ili jedan *Robert Vlah*, toga nismo lje od njega očekivali. Mate! Mate! Zalostna ti majka!

d) *Prejarije* izabra¹⁾ jednoglasno 2 naša fiducijara. Živili sviestni birači i fiducijari občine Podgrad!

* * *

1. *Občina Mošćenice* izabra dne 25. t. mj. 6 čestitih narodnih fiducijara. Živili dični obćinari mošćenieki!

* * *

II. Politički kotar Pazin:

1. *Občina Pazin*, razdijeljena u pet sekcija, birala je dne 24., 25. i 26. t. mj. i to:

a) *Troviš* dne 25. t. mj. izabra jednoglasno sa 470 glasova 4 narodna fiducijara.

b) *Gračšće* izabra dne 25. t. mj. ogromnom većinom 8 narodnih fiducijara.

c) *Hologorica* (elo Piljani) izabra dne 25. t. mj. sa 238 glasova proti 59 protivničkih glasova 4 narodna fiducijara.

d) *Lindar* izabra dne 26. t. mj. jednoglasno i to sa 496 glasova 6 narodnih fiducijara.

e) *Pazin* izabra dne 26. t. mj. sa 470 proti 327 protivničkih glasova 8 narodnih fiducijara.

I tako je ciela mjestna občina Pazin u svih pet sekcija, medju kojima nalazi se i tobožaji talijan ski grad Pazin, izabrata jedno glasno ili ogromnom većinom glasova sve narodne predloženi ke, sve same čestite naše muževe, koji će svi kao jedan glasovati za dičnoga nam dra. Laginju. Živili naša sviestni birači občine Pazin i njihovi neutradai vojvodé.

III. Politički kotar Kopar:

1. *Občina Milje*, sekcija *Škofije* izabra dne 25. t. mj. nakon žestoke borbe narodnih 5 fiducijara. Gospoda iz Kopra i Miljah napregoše sve sile, da podkupe i osište onaj čestiti puk, ali im to ipak nepodje za rukom. Slava dičnim našim biračem na Škofjah. Sram bilo prodance i izdajice!

IV. Politički kotar Poreč:

1. *Občina Motovun*, sekcija *Karolja* izabra dne 26. t. mj. jednoglasno 4 naša fiducijara.

2. *Občina Višnjani*, sekcija *St. Ivan Šterna* izabra dne 25. t. mj. jednoglasno 3 naša fiducijara.

V. Politički kotar Lošinj:

Občina Cres, sekcija *Belej* izabra dne 26. t. mj. jednoglasno 3 naša fiducijara.

Izbori fiducijara za IV. kuriju.

I. Politički kotar Volosko:

1. *Občina Mošćenice* izabra dne 26. jednoglasno 6 vriednih narodnih fiducijara. Tom prigodom brzojavio nam je prijatelj od tamo ovo:

Danas pohjedismo jednoglasno. Narod je oduševljen kliučci: živio Spinčić! Živio Laginja!

Slava dičnim Mošćeniečanom, živili svi pravi boritelji za naša sveta prava!

2. *Občina Volosko-Opatija* izabra dne 24. t. mj. u Opatiji 2 narodna fiducijara. Živili!

Občina Kastav izabra dne 27. t. mj. sjajno 32 narodna fiducijara.

Politički kotar Kopar.

1. *Občina Buzet* izabra dne 26. t. mj. jednoglasno sa 326 glasova 25 narodnih fiducijara, koji će svi složno glasovati za narodnoga predloženi ka. Živili!

2. *Občina Milje* izabra u Škofjah dne 26. t. mj. nakon ljutog boja 9 narodnih fiducijara sa 112 proti 78 glasova. U 3 sata čekala je glazba te su naši birači uputili se nakon izbora sa glazbom i zastavom na čelu u gostionu našega prvaka

g. Postonje. Kano petina cvrsti i stalni bijahu naši bi ači iz Škofjah srednjih i gorajih, te oni iz Eterih, Plavja, Korošci, Božid i Živlah. Proti nam bijahu birači iz Škofjah dolnjih, iz Hrvatska i iz Valle d'Oltra. Poslije izbora odvezoše se Talijani iz Kopra i Miljah pokunjani i biesni od jada dočim su ih naši pratili sa buraimi živio-kliči.

Občina Pomjan bira dne 26. i 27. t. mj. 13 fiducijara. Dok ovo pišemo traje još izborna borba, nu jučer bijahu naši skoro za 100 glasova napried.

Politički kotar Pazin.

Občina Tinjan izabra dne 27. t. mj. jednoglasno 7 naših fiducijara.

* * *

Politički kotar Lošinj:

Občina Dubašnica izabra dne 26. t. mj. 6 naših fiducijara.

Zadnje zasjedanje istarskoga sabora zaključeno. Predjednik istarskoga sabora g. *Mate Campitelli* rekao je u svojem zadnjem govoru ka se je praštao sa zemaljskim zastupnici, da se nada, da će se sabor opet do mala sastati i ovo zasjedanje nastaviti. On je naime mislio, da će vladi predložiti, da se sabor opet čim prije u Poreču sastane. Nu ovaj put reč bi, da se je g. *Campitelli* prevario, čini se, da je pravio račun bez krečmara. Zemaljski su naime zastupnici primili pismenu službenu obavijest, da je zadnje zasjedanje istarskoga sabora uslje! previše cesarske odluke od dne 6. t. mj., zaključeno što da bijaše predjedničtvu javljeno ministarskim dopisi od dne 7. i 16. t. mj.

Tu je dakle jasno rečeno, da se istarski sabor neće više sastati u Poreču, nego u Puli, i to u novom zasjedanju god. 1898. kako bijaše to već u svoje vrijeme javljeno. —

Fiducijari V. kurije. Do sada izabranih fiducijara, krji će glasovati za dra. Laginju 299; polovica svih fiducijara 314 odračuna 10 socijalista od ciele svote (koji će glasovati za socijalistu). Treba nam dakle još 18 glasova aa većinu, a pošto ima birati još nekoliho občina, čvrsto se nadamo, da ćemo doći do većine. Uzmimo k tomu nezakonitu izabrane fiducijare u Labinu (12) tad bismo morali imati većinu.

Fr. Tarski karajeli, da škriplju zubi kako i bisan brek.

Jur. Ča su se vero pomutili?

Fr. Još huje, zač su ujim poštenti Tarćani obrnuli hrbat.

Jur. Tako su ih i oni siti i štufi.

Fr. Ma bi se ih i Job štufal.

tista avita kultura, o kateri toliko trobite, ko ščuvate brata proti bratu, prijatelja proti prijatelju itd. Gospodje! Mi smo mirni ljudje, ali zapomnite si: kdor išče, najde!

Iz tretjega okraja nam poročajo, da je tam agitacija silna in da nasprotni agitatorji kakor besni letajo okolo. Vsako sredstvo jim je dobro: ne sramujejo se najhujšega pritiska na volilce. To priča nastopni slučaj: Predvčerajšnjem sta došla dva agitatorja k našemu pošteniaku, g. Zuljanu v Kolonji. Vprašala sta ga, s kom da bo volil in potem sta pridodala, da mora biti žnjimi, češ, „da bodo vsi eden“. Gosp. Zuljan jim je odgovoril: Ali ste prišli sem za politiko, ali pa pit vino? (Gosp. Zuljan ima namreč krčmo.) Na to sta odgovorila: „Vino sva prišla pit in tudi radi politike!“ Na to pa se je odrezal g. Zuljan: „Ako je tako, pa tudi vina ne dobite. Nikdo me ne more siliti“. Ona dva zopet, da jima mora dati vina. Krčmar pa, ne bodi len, jima je pokazal vrata. Na to se je eden agitatorjev zagrozil z rokama g. Zuljanu, z bok česar sta bila krčmar in njegov sin prisiljena, silo iztirati drzna agitatorja. Le ta sta slednjic pobrala šila in kopita in ostavila sta tudi svoje laške rudeče plakate, katere je vrli g. Zuljan prinesel kakor trofeje v naše uredništvo.

Tako nasilno agitujejo nasprotniki že vse te dni. To je že skrajna drznost, da si ti ljudje upajo napadati naše volilce celo v njih lastnih hišah. Drznost je bila v gori opisanem slučaju tem huja, ker jeden agitatorjev niti volilec ni. Kam pridemo, ako bodo nevolilci na tak način terorizirali volilce!

A ker je pričakovati, da v soboto in nedeljo pride še do hujših stvari in morda celo do sramotjenja naših volilcev po javnih ulicah, prosimo sl. policijski komisariat v ulici Scussa, da ukrene vse potrebno za ohranitev reda in miru ter v varstvo naših volilcev, da bodo mogli isti svobodno izvrševati svojo volilno pravico, dano jim po naših zakonih.

Progressovci v tržaški okolici. Židovsko-progressovski „Il Piccolo“ javlja, da se je osnoval poseben „Volilni odbor za blagor tržaške okolice“ (1). V tem „odboru“ da je 332 volilcev okoličanov, a predsednik mu je slavni „banski lord“, Poldo Mauroner! — Uboga okolica, ako bodo taki ljudje skrbeli za tvoj „blagor“!

Centralni volilni odbor bode imel nocoj ob 7. uri zvečer sejo v prostorih „Del. podp. društva“ ter vabi somišljenike, naj se udeležé posvetovanja o predstojećih volitvah.

Pozor okoličani! Volitev po okolici se sicer vrši pismeno z glasovnicami. Toda §. 48 (7 odstavek) mestaega statuta dopušča tudi ustmeno volitev. Dotičnik mora dati na zapisnik pred komisijo, koga hoče voliti.

Moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Istro na Voloskem, imela bode dne 7. marca 1897 ob 6½ zvečer svojo redno glavno skupščino v prostorih društva „Bratinstvo“ na Voloskem, ter odbor pozivlja vse člane in prijatelje družbe, da se mnogobrojno udeležé.

Borba v Istri za peto kurijo je uprav giantska, orjaška, in ima le malo vrstnic v volilnih borbah v naši državi. Tu podajemo razmerje glasov po dosedanjih vsehkih:

Okraj	naših	protivnih
Okraj Lošinj:		
Krk-Vrh	—	4
Veliki Lošinj	5	—
Mali Lošinj	—	11
Sušak	3	—
Unije	1	—
Osor-Nerezine	4	—
Cres mesto	—	12
Beli-Cres	2	—
Belej-Cres	3	—
Dubašnica	6	—
Punat	5	—
Baška	8	—
Vrbnik	5	—
Dobrinj	7	—
Omišalj	4	—
Okraj Volosko:		
Jelsane	8	—
Materija	11	—
Rukavac (6 neodločnih)		
Kastav	13	—
Sv. Matej	10	—
Klana	4	—

Veprinac	—	4
Lovran	—	6
Volosko	5	—
Mosćenice	6	—
Podgrad	4	—
Vele Muna	4	—
Hrušica	4	—
Pregarje	2	—

Okraj Putj:		
Pulj	—	10
Pulj-Siana	10	—
S. Policarpo	—	25
Galesano	—	5
Pulj	—	8
Pulj Porta Aur.	—	10
Pulj Altura	4	—
Pulj Medulin	6	—
Savicenta	—	5
Vošnjak	—	10
Bale	—	4
Barban	7	—
Filipan (Kavčina)	8	—
Kanfancar	—	6
Rovinj	—	7
„	—	4
„	—	8

Okraj Pazin:		
Labinj	—	12
Sv. Nedelja-Labinj	9	—
Plomin	4	—
Čepić-Plomin	6	—
Boljun	7	—
Tinjan	7	—
Žminj	9	—
Trviž-Pazin	4	—
Gračiče-Pazin	8	—
Gologorica-Pazin	4	—
Lindar-Pazin	6	—
Pazin-Stari Pazin	8	—

Okraj Koper:		
Roč	—	6
Buzet	14	—
Draguč-Buzet	—	4
Vrh-Buzet	7	—
Lanišče-Buzet	5	—
Dolina	15	—
Dekani	12	—
Marezige-Pomjan	7	—
Šmarje-Pomjan	—	6
Piran	—	21
Castelvenero-Piran	—	4
Koper	—	21
Milje (10 socialistov)		
Izola	—	13
Škofje-Milje	5	—

Okraj Poreč		
Žrenj-Oprtalj	4	—
Črničvrh	—	4
Citamova	—	3
Petrovia	—	2
Umag	—	7
Buje	—	9
Momjan	—	4
Sv. Lovreč Pazenatički	—	—
Motovun	—	7
Oprtalj	—	7
Sv. Ivan od Šternac-Višnjana	—	—
Karolja-Motovun	4	—
Vrsar	—	—
Višnjana	—	—
Grižnjana voli 1. marca 7 volilnih mož;		
Baderna . . . . . 1. marca 4		
Poreč . . . . . 2. marca 8		
Vižinada . . . . . 2. marca 7		
Tar-Poreč . . . . . 3. marca 5		

Izvoljenih je torej do danes 279 naših in 269 protivnih, 10 socialistov in 6 neodločnih v Rukavcu na Kastavščini. Odložile bodo torej sekcije v poreškem okraju, katere volijo prihodnji teden in od katerih, ako ne bode nasilstev, se nadejamo pridobiti: Baderno (4), Tar-Poreč (5) in Vižinada (7). Za one sekcije, ki nimajo števil, nam še ni znan vspeh.

Ravnopravnost na južni železnici. Pišejo nam: V nedeljo sem se odpeljal z južno železnico iz Trsta. Dospevši v Nabrežino, se je vlak ustavil. Konduktar je pričel odpirati ter naznanjati, da vlak ostane 8 minut. To sem pa mogel razumeti edino le zato, ker sem imel sračo, da sem se nekaj mogel naučiti nekoliko nemških besedi; drugače

bi tega ne mogel, kajti naznanilo konduktarjevo se je glasilo le v nemškem in italijanskem jeziku. Slavno vodstvo južne železnice smatra menda za nepotrebno, da bi se to zgodilo tudi v slovenskem jeziku, kajti notorično je, da, počenši s prvo vasjo izven Trsta in naprej do Maribora, in še dalje, je zemlja italijanska — kaj ne? Sicer pa nisem gotov, kako se naznanila dajajo od Nabrežine naprej, ker sem tu izstopil.

Pač pa je dobro znano, da izletniki italijanske narodnosti iz Trsta raje zavijajo proti Benetkam nego proti Dunaju in da bi bilo vendar umestneje, da se objavljajo taka naznanila, počenši z miramarsko postajo v slovenskem in nemškem, nego samo v zadnjem in italijanskem jeziku.

Tudi napisi na železnični postaji v Nabrežini so samo italijanski in nemški.

Vodstvo južne železnice bi pač lahko žrtvovalo ono malo svotico, da se napisi prirede tudi v slovenskem jeziku, in da s tem ugodi željam Slovencev in zraven tega še izvrši mal čin jednako-pravnosti.

Morda bi tudi kazalo, da občinski zastop nabrežinski v tem pogledu svojo reče in v tem smislu interpeluje vodstvo južne železnice.

Nov poštni urad. Dne 1. sušca 1897 odpre se v Prvačini na Primorskem pol. okraj Gorica nov poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vožno pošto ter ob enem služboval kakor nabiralnica poštno hranilničnega urada.

Zvezo bode imel s poštnim omrežjem po poštenem vozu, ki vozi vsak dan med Gorico in Ribenbergom.

Veselica pevskega društva „Nabrežina“. Pišejo nam: O pevskem društvu „Nabrežina“ je predobro znano, kaj zamore, ne da bi bilo to še posebej povdarjati. Kdor želi uživati pri petju, naj se le poda v Nabrežino, o priliki veselice in zabav. S tem je gledé možkega zboru, upam, dovolj povedano.

Ali obnebbe Nabrežinsko je jako ugodno tudi dražestnemu spolu. Vrle Nabrežinke so dokazale to pot, kaj da zamorejo. Preciznost, ki je pri petju glavna stvar, je pri njih doma. Kako so občinstvu ugajali mešani zbori, sodi naj se po tem, da so se isti morali ponavljati.

Drage Nabrežinke! Vstrajajte le v tej sméri in bodi naj Vam vedno najdražja tista ideja, ki jo reprezentujejo narodni trakovi, s katerimi ste bile opasane.

Nagovor g. predsednika je bil povsem umesten in prave so bile njega besede: „Kar je našega, ostani vedno naša last!“ Vsemu govoru, ki je bil res krasen in vspeh budljiv, sledilo je obče burno odobravanje. Tudi igra, deklamacija ter druge točke imele so povsem hvalevreden vspeh. Vam pa, posp. učitelj, ki se toliko trudite in žrtvujete, ne morem druzega reči, nego: bodite si v svesti, da se trudite le za tlačen naš slovenski narod, katerega tolikanj ljubite! Ta zavest bodi Vam v zahvalo in vspeh budujo tudi za prihodnost.

Ples, ki je trajal do ranega, vršil se je v najlepšem redu.

Pri veselici je bilo toliko občinstva, da niso kasneje došli imeli več prostora. Škoda samo, da občinstvo tu pa tam kratki užitek poslušalca preglasnim mrmanjem.

Posebnosti koledarja. Naslednje posebnosti koledarja so znane gotovo le samo malemu številu oseb. Mesec oktober n. pr. pričinja vedno z istim dnevom tedna, kakor januar, april kakor juli, a december z istim dnevom, kakor september. Meseci februar, marec in november pričinja vedno z jednim in istim dnevom tedna, maj, junij in avgust pa medseobno vsak z drugim dnevom tedna. Toda poslednji dve pravili ne veljati za prestopna leta. — Nadalje: novo stoletje ne more nikdar pričeti sé sredo, petkom, ali soboto. Navadno leto se zvršuje vselej z istim dnevom tedna, s katerim je pričelo. In slednjic: leta se ponavljajo v toliko, da se vselej po 28 letih vrača jeden in isti koledar.

Zarota kmetov. Iz Budimpešte javljajo: V vasi Tisza-Sas so protestantski prebivalci že dolgo nezadovoljni sé svojim „pastorjem“ (župnikom). V javnem shodu so sklenili ubiti dušnega svojega pastirja, učitelja, občinskega blagajnika in tajnika. Naskočili so na stanovanja omenjenih štirih oseb, hoté njih smrt. Razbili so vse, kar jim je prišlo pod roko, ker so jim žrtve ubegle smrtno nevarnostjo. V uporno vas so poslali četo vojakov.

279 naših
269 protivnih
10 soc.
6 neodločnih
41 negovanih

Nasih
Osor
Belej
Gračiče
Lindar
Sv. Doroce
Sv. Šterna
Baderna
Tar

Vižinada

Pastir in čreda. Kako nevarno je življenje v notranjih krajih in puščavah Avstralije, kaže zopet strašen dogodek, o katerem poročajo iz Queenslanda. V tem kraju dobil je neki Jehn Farbes nalog, da od neštivilnih čred ovac, izžene čredo 14.000 glav v takozvani Eastern Creek. Farbes je zašel z ogromne svoje črede vse globokeje v puščavo, in, hoté rešiti ovce in iskaje vode, moral je, kakor se je konstatovalo pozneje, zaklati jedno ovco, da si s krvjo poskusi ugasiti žejo! Od ostalih 13.999 ovac je jedna jedina izbegla smrti, vse druge pa, kakor tudi ubogi pastir, poginoli so od žeje.

Zrtve vojne na Kubi. „Frankfurter Ztg.“ javlja iz Madrida: Leta 1896. so izgubili Španjci v vojni na Kubi 13.862 vojakov, med katerimi je bilo 550 častnikov. Razven teh bilo jih je 8072 ranjenih. Upornikov pa je padlo 13.803, ranjenih je bilo pa 2563.

Nadarjena ciganka. 15letno Živko Stojanovič ciganko iz Kragnjevca, poslali se na občinske stroške v Bremen, da se tam izuči v glaabi.

Ujet razbojnik. Na Dunaju so prijeli policijski organi razbojnika Jana Stiasnyja, ki je dné 10. t. m. v svojem rojstnem mestu Mislavici na Moravskem umoril in oropal hčer svojega pok. gospodarjarvrtnarja, Marijo Farnik. Pri morilcu so našli 900 gld. gotovega denarja, hranilniško knjižico, glasečo na 800 gld., 3 žepne ure, 3 prstane, nabit revolver in 25 nabojev. Stiasny je priznal razbojništvo in povedal, da pri njem najdeni omenjeni predmeti izvirajo od tega roparskega umora. Priznal je, da je vedel, da je pokojni vrtnar ostavil svoji hčeri prilično mnogo denarja in zato je sklenil umoriti jo, da se polasti tega denarja. Kakor omenjeno, bil je v službi pri sedaj pokojnem vrtnarju. Ko je neke noči spal z vrtnarjevo hčerjo v vrtnarski hišici, on v jedni sobi, ona v drugi, vstal je po tihem, se splazil v njeno sobico, ne da bi se bila probudila, jo ubil s sekiro, pobral kar je mogel in pobegel. S prvo da je hotel v Ameriko, toda premislil si je ter šel v Brno in od tam na Dunaj, kjer je padel redarstvu v roke. Pravi, da ga je pekla vest in da se je že sam hotel staviti pravici.

Ponesrečena reklama. Londonski „Temple Magaz“ pripoveduje tole dogodbo: Državni poslanec J. J. je sklical nedavno svoje volilce, da jim sporoči o svojem delovanju v parlamentu, kajti mož je hotel kandidirati še nadalje za državnozbornski mandat. V posebno svojo reklamo je povdarjal, da je tekom poslednjega zasedanja parlamenta nič manj nego 312krat interpeleval različne ministre ali jim stavil različna vprašanja. Ko je povedal to, čakal je molče, da vidi, kakšen globok utis je bržkone napravila ta njegova izjava na preproste volilce. Toda glej, v tej splošni tišini oglašil se je nenadoma eden izmed volilcev ter zakričal: „Al' morete biti Vi še takoneveden, da nadlegujete gospode s tolikimi vprašanji! Čemu pa ste v šolo hodili, ako ne veste ničesar in morate za vsako neumnost še-le ministre izprašavati!?“... Pravijo, da je poslanec obstal z odprtimi ustmi kakor da bi ga bil zadel curek mrzle vode, in niti besedice ni znil več.

Koledar. Danes (27.): Leander, škof; Baldomer, spozn. — Jutri (28.): III. predpepelnična nedelja. Roman, škof; Ozbolt, škof. — V ponedeljek (1. marca): Albin, škof; Hadrijan, mučenec. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 6. uri 50 min., zatoni ob 5. uri 36 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 9 stop., ob 2 pop. 12,5 sto. C.

Oklíč!

Kakor je slovenskemu občinstvu že znano, dobil je akademski senat graškega vseučilišča „podporno zalogo slovenskih visokošolcev v Gradcu“ popolnoma v svojo oblast, ko je odstopil mnogoletni nje predsednik, velezaslužni g. prof. dr. Gregorij Krek. Vsa dokazovanja in pojasnila niso imela nikacega vspaha, senat je sestavil na svojo roko nova pravila ter imenoval tri nemške profesorje za gospodarje naloženega denarja, kateri delé sedaj obresti prosilcem vseh slovanskih narodnostij, ker se imenuje zaloga „Unterstützungsfond der Vischer Hochschule in Graz“, dasi se je vsa glavnica nabrala mej Slovenci in od ostalih Slovanov zaloga spleh ni dobivala prispevkov. Omenjeni trije profesorji ne poznaje dejanskih razmer in potreb slovenskih akademikov, vendar odločajejo brez vsacih informacij in brez priziva, komu naj

se daje podpora in kako visoka; naravno je, da so postale vsled tega podpore iz zaloge, katera je bila nekdanj marsikateremu revnemu dijaku v edino in izdatno pomoč v gnotnem pogledu, do cela iluzorna. Vrhu tega se držé gospodje delilci načela, da se prvoletnikom spleh ne daje nikaka podpora, dokler ne naredé prvega kolokvijskega izpita. To načelo je dobro premišljeno; ujeja posledice so naravnost pogubne slovenskemu naraščaju, kateremu se hoče s takim postopanjem kratko malo onemogočiti vstop na nemške (!) visoke šole. Ako se podpore potrebnim slovenskim dijakom začetkoma vseučiliških studij take ni nadejati, morajo izgubiti naravno ves pogum. — Umevno je, da so zadnje leto izostali prispevki iz domovine in se torej tudi podpore krčijo od meseca do meseca. Da se spravi vsa stvar zopet v naravni tir, sestavi se v kratkem obširna spomenica in se izroči našim državnim poslancem, kateri ukrenejo potrebno pri naučnem ministru, da se akademiški senat še jedenkrat temeljito bavi z vso zadevo in jo reši v smislu pravičnosti in na podlagi dejanskih razmer.

Predsednik „Triglava“, pravnik g. Matevž Senčar, je naprosil gospoda vseučiliškega profesorja dra. Kreka, da blagovoli mej tem vsprejemati doneske iz slovenske domovine, kar je velenčeni g. profesor prav rad storiti obljubil v interesu svete narodne stvari in slovenskega dijaštva, kakor je dolgo vrsto let s svojim velikim ugledom v vseh slovenskih krogih pridobival podporni zalogi blagih podpornikov in prijateljev. Marsikateri rodoljub bi izvestno, vzlic mnogim narodnim davkom, daroval svoj obol i prepotrebni in prekorsni podporni zalogi, a ne vé, kam naj se pošiljajo prispevki, ker je vsa stvar precej zamotana in za Slovence neugodna. Če se reši konečno stvar ugodno za nas, priloži se dotlej nabrani denar stari glavnici, če ne, se ustanovi nova slovenska podporna zaloga, s katero ne bodo gospodarili tuji elementi; seveda ostane v zadnjem slučaju Slovincem tudi pravica do stare slovanske zaloge, ker je vse njeno premoženje samo slovensko.

Prosimo torej v prvi vrsti tiste slovenske rodoljube, kateri so sami skušali vseučiliško življenje revnega slovenskega dijaka in teh je velika večina po vseh slovanskih krajih, saj je premožen bogat Slovenec na velikih šolah prava bela vrana — in katerim je bila uprav slovenska podporna zaloga naklonjena prijateljica in dobrotnica, kakor tudi vse druge plemenito misleče in čuteče Slovence, naj se blagovolé o priliki spominjati podpore vrednega in potrebnega dijaštva graškega z dobrohotnimi doneski. Treba je sicer pogostokrat segati v žep v prid narodnim zavodom in podjetjem, a izvestno je podporna zaloga slovenskih velikošolcev prav tako eminentnega pomena za narodovo bodočnost, kakor druge prepotrebne narodne institucije. O tem ni dvoma! Slovenski narod potrebuje fizično in duševno zdravlja, značajnih in neustrašenih bojevnikov za sveta narodna prava, celih mož, kakoršni se v bédi in pomanjkanju vzgajati ne morejo.

Podpirani slovenski velikošolci v Gradcu.

Najnovejše vesti.

Pazin 26. Zmagali z 670 proti 327 glasom. **Karoba 26.** Jednoglasno izvolili 4 uase.

Peterburg 26. Nadahnjena željo po vzdržanju miru in uverjena o potrebi trdnega in odločnega postopanja veselil o krečanskem vprašanju, je Rusija pozvala Grško potom poslanika v Atenah naj odpozove s Krete vojake in brodogve; sicer bi bi bila prisiljena oprijeti se, v sporazumljeaju z Francosko, Nemčijo in Avstrijo, ostrejših represalij; tako obleganja grških pristanišč in zagotovljenja miru na Kreti. Potem se uvede pod varstvom veselil avtonomija na Kreti z suzerenitetno sultana.

Rim 26. „Agenzia Stefani“ javlja iz Palerma: Velika množica, z godbo in zastavo, je došla pred grški konzulat in je vzklikala „živio“ Kreti in Grški. Konzul se je zahvalil na tem pojavu.

Preizkusili in priporočili so sloviti vseučilišni profesorji in zdravniki tinkturo za želodec lekarja Piccolli-ja v Ljubljani (Dunajska cesta), katera je ugodno učinkujoča, želodec krepčujoča, slast in prebavljanje povpešujoča in telo odpirajoča sredstvo. Stekleničica velja 10 nové.

Trgovinske brzojavke in vesti. Budimpešta. Pšenica za jeson 7.35 7.37, senec za spomlad 1897 7.85 do 7.86 Oves za spomlad 6.01—6.03. Kruha za spomlad 6.54—6.56. Koruza za maj-juni 1897. 3.82-3.83

Pšenica nova od 78 kil. f. 8.20—8.25 od 79 kilo. 8.30—8.35, od 80 kil. f. 8.35—8.40 od 81. kil. f. 8.40 8.50, od 82 kil. for. — — — — —. Ječmen 6.10—8. — — — — — 6.10.

Pšenica: Trgovina bolja, trg stalen. Prodaja 30000 m. st. cene 2 1/2, ne dražje. Vrtime: doš.

Praga. Neračunirani sladkor fer. 11.75 do —. Za maj f. 11.77. mirno

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst s carino vred odpošiljatelj pravej f. 31.25 31.50 Concasse 33-25 33-75 Četvorni 33-75 —. V glavah sodih 36 —

Havrs. Kava Santos good average za februar 59.75 za juni 60.75.

Hamburg. Santos good average za marec 48.75 za maj f. 49.50, za september 50.50 za december 50.75.

Dunajski borski list 26. februarja 1897

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.—	101.10
„ „ „ v srebru	101.05	101.10
Avstrijska renta v zlato	122.10	122.70
„ „ „ v kronah	100.50	100.50
Kreditne akcije	362.50	378.75
London 10 Lst.	115.95	119.95
Napoleoni	9.53	9.53 1/2
30 mark	11.74	11.78
100 itaj.	45.30	45.10

Prijateljem dobrega vina!

Slavnemu p. n. občinstvu naznanjam, da sva prevzela dobro znano gostilno „Luzzieta“ poprej I. Štoka na piazzeta Cordaiuoli št. 3 kjer bodeva točila najboljša vina in sicer:

dalmatinsko Lissa apollo po 40 nvč. liter,
belo po 48 nvč. „

Istrsko . . . . . po 44 nvč. „
zraven tega držala bodeva tudi izvestno pivo ter izborno kuhinjo.

Za množični obisk mestnim kakor tudi okoličanskim gostom priporočata se najtopleje udana

Janko Zadnik lastnik. J. Čok, vodja.

Na prodaj je

5 pnevmatičnih dvokoles (biciklev), 2 novi in 3 rabljeni. Oddadé se tudi posamezno. Cene nizke kakor sledi:

1. Novo dvokoles: The Champion Cycle C. pn. gl. 115
2. „ „ : The Favorite B. A. Cont. „ „ 98
2. rabljeno „ : „ „ „ „ 95
4. „ „ : H. B. Wolverhampt D. „ „ 95
5. „ „ : H. B. „ „ 85

Cena za vseh 5 koles skupaj je gl. 460.—

Razume se takojšnje plačilo. Pismene poudbe in naročbe naj se pošiljajo na administracijo lista „Edinost“ ulica molino piccolo št. 3. II., kjer se tudi za nas ov prodajalec izv.

Cassa di Risparmio Triestina

(Tržaška hranilnica)

Sprejemlje denarne uloge v bankovcih od 50 nč. do vsacega zneska vsak dan v tednu razun praznikov, in to od 9—12. ure popoldne. Ob nedeljah pa od 10—12. ure popoldne. Obresti na knjižice 3%

Plačuje vsak dan od 9—12. ure popoldne. Zneske do 100 gld. precej, preko 100 do 1000 mora se odpovedati 3 dni in zneske preko 1000 gld. pa 6 dni.

Eskomptuje menjice domicilirane na tržaškem trgu po 3 1/2%

Posujuje na drž. papirje avstro-ogerske do 1000 gld. po 4%
Višje zneske od 1000 do 5000 gld. po 5 1/2%.

Daje denar proti vknjiženju na posesti v Trstu. Obresti po dogovoru. . . . . 2—24

Trst, dne 5. maja 1894.

Zaloga vina

Antona Polley-ja v Sežani. Pristna bela in črna vina po 23 do 28 gld. hektoliter. Pošilja in razprodaja se le od 50 litrov naprej.

Dr. Rose balzam

za želodec iz lekarne

B. FRAGNERJA V PRAGI

je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in mlo odvajajočega učinka.

Svarilo! Vsi deli anbalaze imajo zraven stoječo postavno depoponovano varstveno znamko.

GLAVNA ZALOGA

Lekarna B. FRAGNERJA pri „črnem orlu“

Praga, na Mali Strani, ogelj Spornerejeve ulice.

Velika steklenica 1 gl., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Zaloga v avstro-ogerskih lekarnah.